

Проект Директиви про посередницькі он-лайн платформи

Translation: Liudmyla Savanets

Глава 1: Сфера застосування та визначення

Стаття 1: Сфера застосування

1. Ця Директива застосовується до договорів поставки товарів, послуг чи цифрового контенту, укладених між постачальником та клієнтом за допомогою посередницької он-лайн платформи.

2. Ця Директива не застосовується до:

(а) платформ, що здійснюють діяльність у сфері публічної влади,

(b) платформ, у випадку укладення договорів між постачальником та клієнтом про надання фінансових послуг,

(c) [інші винятки].

3. Ця Директива не впливає на загальні положення національного договірного права, зокрема норми щодо укладення, дійсності, незаконності, наслідків договору, оскільки загальні положення договірного права не врегульовані у цій Директиві.

Стаття 2: Визначення

Відповідно до мети цієї Директиви,

(а) термін 'посередницька он-лайн платформа' означає інформаційний соціальний сервіс, доступ до якого здійснюється за допомогою мережі Інтернет або аналогічних цифрових засобів, що надає можливість клієнтам укласти договори з постачальниками товарів, послуг чи цифрового контенту. Це не включає послуги, які лише ідентифікують відповідних постачальників та скеровують клієнтів до веб-сайтів цих постачальників або деталей контракту;

(b) термін 'оператор платформи' означає торговця, який управляє посередницькою он-лайн платформою;

(c) термін 'клієнт' означає будь-яку фізичну чи юридичну особу, що використовує посередницьку он-лайн платформу для одержання товарів, послуг чи цифрового контенту;

(d) термін 'постачальник' означає будь-яку фізичну чи юридичну особу, що використовує посередницьку он-лайн платформу для збуту товарів, послуг чи цифрового контенту клієнтам;

(e) термін 'договір між постачальником та клієнтом' означає договір, за яким постачальник зобов'язується поставити товари, або послуги, або цифровий контент клієнту, а клієнт

зобов'язується сплатити певну грошову суму [Додатково: або виконати будь-яке інше зустрічне зобов'язання, включаючи надання персональних даних];

(f) термін 'договір між платформою та клієнтом' означає договір, укладений між оператором платформи та клієнтом з метою використання посередницької он-лайн платформи;

(g) термін 'договір між платформою та постачальником' означає договір, укладений між оператором платформи та постачальником з метою використання посередницької он-лайн платформи;

(h) термін 'споживач' означає будь-яку фізичну особу, яка у договорах, охоплених цією Директивою, діє з метою, що не входить в межі її торгової, ділової, ремісничої чи професійної діяльності;

(i) термін 'торговець' означає будь-яку фізичну або юридичну особу, незалежно від форми власності (приватної чи публічної), яка у договорах, охоплених цією Директивою, діє з метою, пов'язаною із її торговою, діловою, ремісничою чи професійною діяльністю;

(j) термін 'користувач платформи' означає постачальника або клієнта, що використовує посередницьку он-лайн платформу;

(k) термін 'репутаційна система зворотного зв'язку' означає будь-який механізм рейтингу чи відгуків постачальників, клієнтів, товарів, послуг або цифрового контенту.

Стаття 3: Рівень гармонізації

Держави-члени не повинні містити чи приймати у національне право норми, відмінні від тих, що встановлені у цій Директиві, включаючи більш або менш жорсткі норми, які передбачають різний рівень захисту постачальників або клієнтів [Додатково: якщо інше не передбачено цією Директивою].

Стаття 4: Зв'язок з іншими правовими актами ЄС

1. Вимоги встановлені цією Директивою, доповнюють встановлені вимоги, зокрема, у Директиві 2005/29/ЄС, у Регламенті (ЄС) 2016/679, а також у Директиві 2011/83/ЄС, Директиві 2006/123/ЄС, Директиві 2015/2366/ЄС та Директиві 2000/31/ЄС.

2. У випадку колізії норм цієї Директиви із нормами інших актів Союзу, що регулюють спеціальні сфери, норми цих інших актів Союзу матимуть переважне застосування до цих спеціальних сфер.

Глава 2: Основні положення

Стаття 5: Інформація

Інформація передбачена цією Директивою має бути зрозумілою та чіткою.

Стаття 6: Прозорість лістингу

Якщо лістинг на посередницькій он-лайн платформі залежить від

- (а) оплати постачальником за краще розміщення або
- (b) будь-якого корпоративного зв'язку між постачальником та оператором платформи, то про це повинно вказуватися клієнту.

Стаття 7: Зв'язок через платформу

1. Якщо посередницька он-лайн платформа пропонує засоби обслуговування зв'язку між клієнтом та постачальником, пов'язані з укладенням чи виконанням договору між постачальником та клієнтом, то провайдер платформи повинен переадресувати будь-які повідомлення без зайвого зволікання.
2. В цілях обміну повідомленнями між постачальником та клієнтом, отримання повідомлення за допомогою системи зв'язку оператора платформи розглядається як його отримання цільовим одержувачем, якщо повідомлення направлено споживачем або клієнтом в договорі між суб'єктами підприємницької діяльності.

Стаття 8: Репутаційні системи зворотного зв'язку

1. Оператор платформи, що дозволяє використовувати репутаційну систему зворотного зв'язку на своїй посередницькій он-лайн платформі, зобов'язаний надавати інформацію про умови накопичення, обробки та публікації рейтингів і відгуків.
2. Репутаційна система зворотного зв'язку повинна відповідати стандартам професійної старанності.
3. Презюмується, що репутаційна система зворотного зв'язку відповідає стандартам професійної старанності, якщо підпорядковується або
 - (а) рекомендованим національним стандартам, що впроваджені із Європейських стандартів, посилання на які були опубліковані Комісією в Офіційному журналі Європейського Союзу; або
 - (b) стандартам, закріпленим в частині 4.
4. Стандартами в розумінні частини 3 є:

(a) якщо оператор платформи стверджує, що ці відгуки зроблені існуючими клієнтами, то він повинен прийняти розумні та співрозмірні кроки перевірки того, що відгуки засновані на підтвердженій угоді.

(b) Якщо відгук одержано в обмін на будь-яку вигоду, то про це повинно бути зазначено.

(c) Якщо відгук було відхилено, то його автор повинен бути проінформованим без невинуватих зволікань про відхилення і причини такого відхилення.

(d) Відгук підлягає опублікуванню без невинуватих зволікань.

(e) Порядок, в якому відгуки представлені за замовчуванням не повинен вводити в оману. Користувачам платформи повинна надаватися можливість переглядати відгуки у хронологічному порядку.

(f) Якщо репутаційна система зворотного зв'язку видаляє давніші відгуки, то про це повинно повідомлятися користувачам платформи. Період, за який видаляються відгуки повинен бути розумним, проте не коротшим, ніж 12 місяців.

(g) Якщо відгуки консолідовані у загальному рейтингу, то повинна вказуватися загальна кількість відгуків, на яких ґрунтується рейтинг.

(h) Оператор платформи повинен забезпечити механізм безкоштовного подання скарг, який уможливить користувачу платформи прикріпити мотивоване повідомлення у разі існування у нього сумнівів стосовно справжності відгуків.

5. У разі припинення договору між платформою та постачальником або договору між платформою та клієнтом, оператор платформи повинен забезпечити засоби передачі існуючих відгуків до іншої репутаційної системи зворотного зв'язку в структурованій, машинозчитувальній та такій, що зазвичай використовується формі.

Стаття 9: Обов'язок щодо захисту користувачів

У випадку отримання оператором платформи достовірних доказів щодо

(a) злочинної поведінки постачальника чи клієнта на шкоду іншим користувачам платформи, або

(b) поведінки постачальника чи клієнта, що може призвести до тілесного ушкодження, порушення недоторканності приватного життя, посягання на [Додатково: матеріальну] власність, позбавлення волі чи порушення іншого аналогічного права другої сторони,

та не вжиття ним адекватних заходів з метою захисту користувачів платформи, оператор платформи несе відповідальність за завдану в результаті цього шкоду користувачам платформи.

Стаття 10. Імперативний характер

Будь-яка умова договору між платформою та клієнтом або договору між платформою та постачальником, яка спрямована на завдання шкоди клієнту або постачальнику, недопущення застосування національних заходів впровадження норм цієї глави, відступлення від них чи змінення їх наслідків, не має обов'язкового характеру.

Глава 3: Обов'язки оператора платформи стосовно клієнта

Стаття 11: Обов'язок надання інформації про оператора платформи та постачальника

1. Перед укладенням договору між постачальником та клієнтом оператор платформи зобов'язаний поінформувати клієнта [Додатково: своєчасно] про те, що він вступатиме в договірні відносини із постачальником, а не оператором платформи.
2. Оператор платформи зобов'язаний забезпечити надання постачальником інформації клієнту про те, що постачальник пропонує товари, послуги або цифровий контент як торговець.

Стаття 12: Імперативний характер на користь споживачів

У відносинах між оператором платформи та споживачем сторони не можуть, на шкоду споживачу, унеможливити застосування національних заходів впровадження норм цієї глави, відступати від них чи змінювати їх наслідки.

Глава 4: Обов'язки оператора платформи стосовно постачальника

Стаття 13. Обов'язок повідомляти про посередницьку он-лайн платформу

Перед укладенням договору між платформою та постачальником, оператор платформи зобов'язаний повідомити постачальника:

- (a) що постачальник постачатиме товари, послуги чи цифровий контент за договорами із клієнтами, а не з оператором платформи,
- (b) про збори, що справляються оператором платформи, та методи їх обчислення,
- (c) про будь-який механізм оплати, що забезпечує оператор платформи за договорами між постачальником та клієнтом,
- (d) про будь-який метод передачі повідомлень між постачальником та його клієнтами,

(е) чи оператор платформи підбирає клієнтів для постачальника, і чи постачальник має право відхиляти запропонованого клієнта [Додатково: запропонованого за договором між постачальником та клієнтом].

Стаття 14: Обов'язок забезпечувати засоби для інформування клієнтів

Оператор платформи зобов'язаний забезпечувати постачальнику засоби для виконання постачальником інформаційних обов'язків стосовно клієнта.

Стаття 15: Обов'язковий характер правових норм

Сторони не можуть не застосовувати або відступати від положень глави 4 на шкоду постачальнику. [Додатково: це не стосується операторів платформ, що акцептують виключно суб'єктів підприємництва як користувачів платформи].

Глава 5: Відповідальність оператора платформи

Стаття 16: Загальні положення

1. Оператор платформи, який у виразний спосіб ідентифікує себе клієнтам та постачальникам як посередник, не несе відповідальності за невиконання договорів між постачальником та клієнтом.

2. Додатково, до будь-якої іншої відповідальності оператора платформи за договорами між платформою та постачальником чи договорами між платформою та клієнтом, оператор платформи може нести відповідальність

(а) стосовно клієнтів за неусунення наданої постачальником інформації, що вводить в оману, відповідно до статті 17;

(б) стосовно клієнтів, які можуть обґрунтовано розраховувати на переважаючий вплив оператора платформи над постачальниками відповідно до статті 18;

(с) стосовно клієнтів або постачальників за дані, що вводять в оману, надані оператором платформи відповідно до статті 19;

(d) стосовно клієнтів або постачальників за гарантії, надані відповідно до статті 20.

Стаття 17: Обов'язок усунення наданої постачальниками інформації, що вводить в оману

1. У випадку розміщення на платформі постачальником інформації, що вводить в оману, та інформування про це оператора платформи у повідомленні, оператор платформи несе

відповідальність за шкоду спричинену інформацією, що вводить в оману, якщо він не вжив відповідних заходів щодо усунення або виправлення цієї інформації.

2. Якщо оператор платформи використовує репутаційну систему зворотного зв'язку для виправлення наданої постачальником інформації, що вводить в оману, то він зобов'язаний довести, що надану постачальником інформацію, що вводить в оману було ефективно нейтралізовано через репутаційну систему зворотного зв'язку.

3. У випадку застосування статті 18 оператор платформи не може використовувати репутаційну систему зворотного зв'язку з метою звільнення від відповідальності передбаченої частиною 1.

Стаття 18: Відповідальність оператора платформи за невиконання постачальників

1. Якщо клієнт міг розумно розраховувати на те, що оператор платформи має переважаючий вплив над постачальником, оператор платформи несе солідарну відповідальність із постачальником за невиконання договору між постачальником та клієнтом.

2. При оцінці того, чи клієнт може розумно розраховувати на переважаючий вплив оператора платформи над постачальником, повинні враховуватися наступні критерії, зокрема:

(а) договір між постачальником та клієнтом укладений виключно шляхом надання послуг платформою;

(b) оператор платформи може затримувати платежі, здійснені клієнтами за договорами між постачальником та клієнтом;

(c) умови договору між постачальником та клієнтом значною мірою визначені оператором платформи;

(d) ціна, яку сплачує клієнт визначена оператором платформи;

(e) оператор платформи надає уніфіковане зображення постачальників або товарного знаку;

(f) маркетинг зосереджений на операторі платформи, а не на постачальниках;

(g) [Додатково:] оператор платформи обіцяє контролювати поведінку постачальників.

Стаття 19: Дані, що вводять в оману, надані оператором платформи

1. Якщо оператор платформи представляє дані, що вводять в оману стосовно постачальників або пропонувананих ними товарів, послуг чи цифрового контенту, то оператор платформи несе відповідальність за шкоду, завдану клієнтам такою недобросовісною інформацією.

2. Якщо оператор платформи представляє дані, що вводять в оману стосовно клієнтів, то він несе відповідальність за шкоду, завдану постачальникам такою недобросовісною інформацією.

Стаття 20: Гарантії

Оператор платформи відповідає за гарантії, надані стосовно постачальників чи клієнтів, або щодо товарів, послуг чи цифрового контенту, що запропоновані постачальниками.

Стаття 21: Імперативний характер

Сторони не можуть відступати від прав користувача платформи, що впливають з національних заходів впровадження норм цієї глави або змінювати їх наслідки на шкоду користувача платформи. [Додатково: це не стосується операторів платформ, що акцептують виключно суб'єктів підприємництва як користувачів платформи].

Глава 6: Регрес

Стаття 22: Право зворотної вимоги (регресу)

1. Оператор платформи, який відповідно до статті 17 чи статті 18 несе відповідальність перед клієнтом за

(а) дані надані постачальником, що вводять в оману або

(б) бездіяльність постачальника щодо виконання договору між постачальником та клієнтом має право зворотної вимоги до постачальника.

2. Постачальник, що несе відповідальність перед клієнтом щодо наданих оператором платформи даних, що вводять в оману, має право зворотної вимоги до оператора платформи.

Стаття 23: Імперативний характер

Сторони не можуть відступати від прав постачальника, що впливають з національних заходів впровадження норм цієї глави або змінювати їх наслідки на шкоду постачальника.

Глава 7: Прикінцеві положення

Стаття 24: Застосовне право

1. Національні заходи держави-члена щодо впровадження норм глави 2 застосовуються до посередницьких он-лайн платформ, які здійснюють діяльність на внутрішньому ринку та знаходяться в управлінні операторів платформ, що мають місце постійного проживання у цій

державі. До посередницьких он-лайн платформ, які знаходяться в управлінні операторів платформ, що мають місце постійного проживання у державі-не члені ЄС застосовуються національні заходи впровадження норм глави 2 держави-члена, якщо інтереси постачальників або клієнтів є, або ймовірно будуть, порушені.

2. Національні заходи держави-члена щодо впровадження норм глав 3-5 застосовуються до договорів між платформою та клієнтом та до договорів між платформою та постачальником, що регулюються правом цієї держави-члена. Стаття 12 Регламенту (ЄС) 864/2007 застосовується відповідно.

3. Національні заходи держави-члена щодо впровадження норм глави 6 застосовуються до договорів між платформою та клієнтом та до договорів між платформою та постачальником, якщо стаття 15 Регламенту ЄС 593/2008 відсилає до права держави-члена.

4. Клієнти, незалежно від того, чи визнаються вони споживачами, не можуть бути позбавлені захисту, передбаченого цією Директивою, через вибір права держави-не члена ЄС. Це положення не застосовується до операторів платформ, що акцептують виключно суб'єктів підприємництва як клієнтів.

Стаття 25: Правозастосування

1. Держави-члени повинні гарантувати існування адекватних та ефективних засобів для забезпечення відповідності до цієї Директиви.

2. Засоби, про які йдеться в частині 1, повинні включати норми, в силу яких один або більше органів, визначених національним правом, може звернутися у відповідності із національним правом до суду або компетентних адміністративних органів, з метою забезпечення застосування національних норм щодо впровадження цієї Директиви:

(a) державними органами чи їх представниками;

(b) організаціями споживачів, наділеними законним правом захисту споживачів;

(c) професійними організаціями, наділеними законним правом до дії.

Стаття 26: Санкції

1. Держави-члени повинні встановити правила стосовно санкцій, що можуть застосовуватися до порушень національних норм та бути прийнятими відповідно до цієї Директиви, і повинні вжити всіх заходів, необхідних для забезпечення введення їх в дію. Передбачені санкції повинні бути ефективними, співрозмірними та стимулюючими.

2. Держави-члени зобов'язані повідомити Комісію про ці норми шляхом...та повинні негайно повідомити її про будь-які подальші внесення змін до цих норм.

Стаття 27: Впровадження

1. Держави-члени повинні прийняти та опублікувати до..., закони, підзаконні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви. Вони зобов'язані негайно повідомити Комісію про текст цих актів у формі документу та про будь-яке подальше внесення до них змін. Вони повинні застосувати ці акти з...[6 місяців після дати зазначеної в першому реченні]. Після прийняття державами-членами цих актів, останні повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватись таким посиланням у разі їх офіційного опублікування. Держави-члени можуть визначати спосіб здійснення такого посилання.

2. Норми цієї Директиви застосовуються до договорів з...[6 місяців після дати зазначеної в першому реченні частини 1], незалежно від того, укладено їх до чи після цієї дати.

Стаття 28: Набрання чинності

Ця Директива набирає чинності на 20-й день після її опублікування в Офіційному журналі Європейського Союзу.

Стаття 29: Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.